

1

În ultima zi a lunii mai, 1941, un vehicul ciudat se deplasa pe străzile din Morlunde, un oraș de pe coasta de vest a Danemarcei.

Era o motocicletă daneză marca Nimbus, cu ataș. Motocicleta în sine era o prezență neobișnuită, fiindcă benzina era disponibilă numai medicilor și poliției și, desigur, trupelor germane care ocupau țara. Dar această motocicletă fusese modificată. Motorul în patru cilindri, pe benzină, fusese înlocuit cu un motor cu abur luat de la o șalupă veche. În ataș își făcuseră loc un boiler, o cameră de ardere și un coș. Motorul cu abur avea o capacitate mică, iar viteza maximă a motocicletei era de aproximativ 36 km pe oră. În locul duduitului obișnuit al eșapamentului se auzea doar sâsâitul aburului. Silențiozitatea stranie și deplasarea lentă îi confereau vehiculului un aer maiestuos.

În șa se afla Harald Olufsen, un Tânăr înalt, de 18 ani, cu pielea albă și părul blond pieptănat pe spate, care îi scotea în evidență fruntea lată. Arăta ca un viking în uniformă școlară. Făcuse economii timp de un an ca să cumpere motocicleta, care îl costase 600 de coroane, apoi, la o zi după ce o cumpărase, nemții restricționaseră consumul de benzină.

Harald se înfuriase rău. Cu ce drept făcuseră asta? Dar fusese educat ca mai curând să acționeze decât să se lamenteze.

Îl mai luase un an ca să modifice motocicleta, meșterind la ea în vacanțe, când nu învăța pentru examenul de admitere la universitate. Astăzi, venit acasă de la internat pentru Rusalii, își petrecuse dimineața memorând ecuații la fizică și după-amiaza atașând un pinion de la o mașină ruginită de tuns iarba la roata din spate. Acum, cu o motocicletă perfect funcțională, se întrepta spre un bar unde spera să asculte puțin jazz și, poate, să întâlnească niște fete.

Îl plăcea mult jazzul. După fizică, era lucrul care îl interesa cel mai mult. Muzicanții americanii erau cei mai buni, desigur, dar nici imitatorii lor danezi nu erau de lepădat. Uneori avea ocazia să asculte jazz de calitate chiar în Morlunde, poate fiind că era port internațional, vizitat de marinari din lumea întreagă.

Dar când opri în fața Clubului Hot, în inima cartierului dinspre docuri, găsi ușa închisă și obloanele trase.

Nu știa ce să credă. Era ora opt, sâmbătă seara, iar acesta era unul dintre cele mai frecventate locuri din oraș. Ar fi trebuit să fie înțesat de lume.

În timp ce se uita lung la clădirea tăcută, un trecător se opri să analizeze motocicleta.

– Ce-i drăcovenia asta?

– Un Nimbus. Are motor cu abur. Știți ceva despre clubul său?

– Eu sunt proprietarul. Cu ce merge motocicleta?

– Cu orice lucru care arde. Eu folosesc turbă, răspunse Harald și arătă spre mormanul din ataș.

– Turbă? făcu omul și izbucni în râs.

– De ce e închis?

– Din ordinul naziștilor.

– De ce? repetă Harald revoltat.

– Fiind că am muzicanți negri.

Harald nu văzuse niciodată un muzicant negru în carne și oase, dar știa după discuri că erau cei mai buni.

– Naziștii sunt niște porci și niște ignoranți! zise el furios.

Și îi stricaseră seara.

Proprietarul clubului privi în susul și-n josul străzii, ca să se asigure că nu îl auzise nimeni. Deși trupele de ocupație se purtau cu mănuși, puțini oameni îndrăzneau să îi insulte pe naziști în gura mare. Dar nu era nimeni prin preajmă.

– Funcționează? întrebă proprietarul uitându-se din nou la motocicletă.

– Bineînțeles.

– Cine îl-a modificat-o?

– Eu.

Amuzamentul insului se transformă în admirație.

– Te pricepi, nu glumă.

– Mulțumesc, replică Harald și deschise ventilul care permitea accesul aburului la motor. Îmi pare rău că v-au închis clubul.

– Sper să mă lase să-l redeschid peste câteva săptămâni. Cu promisiunea de a angaja numai muzicanți albi.

– Jazz fără negri? spuse Harald cătinând din cap dezgustat. E ca și cum i-ai alunga pe bucătarii francezi din restaurante.

Ridică piciorul de pe frână și motocicleta se îndepărta încet.

Se gândi să meargă în centru, poate întâlnea vreun cunoscut în cafenelele și barurile din jurul pieții, dar era atât de dezamăgit de închiderea clubului încât hotărî că ar fi prea deprimant, drept pentru care viră spre port.

Tatăl lui era pastorul bisericii de pe Sande, o insulă mică aflată la câțiva kilometri de țărm. Feribotul care făcea naveta între insulă și continent era tras la debarcader și Harald urcă direct în el. Era plin de oameni, majoritatea cunoscuți. Un grup vesel de pescari care fuseseră la un meci de fotbal și apoi băuseră câteva pahare; două femei înstărite, cu pălărie și mănuși, într-o şertă trasă de un ponei și cu o grămadă de cumpărături; o familie alcătuită din cinci persoane, care își vizitase rudele din oraș; un cuplu bine îmbrăcat pe care nu îl recunoșcu și care mergea probabil să cineze la hotelul de pe insulă, unde era un restaurant de primă mână. Întrucât motocicleta

lui atrăgea privirile tuturor, Harald se văzu nevoit să explice din nou cum funcționează.

În ultimul minut urcă și o berlină fabricată în Germania, marca Ford. Harald știa a cui este: a lui Axel Flemming, proprietarul hotelului de pe insulă. Familia Flemming dușmănea familia lui Harald. Axel Flemming era convins că el e liderul firesc al comunității de pe insulă, un rol pe care și-l asuma și pastorul Olfusen, iar fricțiunile dintre patriarhii rivali îi afectau pe toți membrii celor două familii. Harald se întrebă cum reușise Flemming să facă rost de benzină pentru mașina lui, dar se vedea treaba că nimic nu era imposibil pentru cei bogăți.

Marea era agitată, iar spre apus se adunau nori negri. Se aprobia furtuna, dar pescarii spuneau că vor ajunge acasă înainte să se dezlănțuie. Harald scoase ziarul pe care îl găsise în oraș. Intitulat *Realitatea*, era o publicație ilegală, tipărită ca o sfidare a trupelor de ocupație și distribuită gratis. Poliția daneză nu încercase să suprime ziarul, iar nemții păreau că nu-l bagă în seamă. În Copenhaga oamenii îl citeau fără să se ferească, în tren și în tramvai. Aici lumea era mai discretă, motiv pentru care Harald îl împătuiri ca să îi ascundă titlul în timp ce citea un articol despre criza unutului. Danemarca producea milioane de kilograme de unt în fiecare an, dar acum aproape întreaga cantitate era trimisă în Germania și danezii găseau foarte greu câte un pachet. Era genul de articol care nu apărea deloc în presa oficială, cenzurată.

Insula plată, atât de familiară, se aprobia din ce în ce mai mult. Era lungă de 20 km și lată de aproximativ 1,5 km, cu câte un sat la fiecare capăt. Căsuțele pescarilor, împreună cu biserică și casa parohială, alcătuiau satul vechi, în capătul de sud. Tot în capătul de sud, școala de navigație, nefolosită de mult, fusese preluată de nemți și transformată în bază militară. Hotelul și casele mai mari se aflau în colțul de nord. Între cele două sate terenul era neted ca-n palmă, fără urmă de dealuri, cu cel mult câteva dune de nisip, tufișuri și niște copaci piper-niciți, însă de-a lungul țărmului se întindea o plajă magnifică, lungă de 16 km.

Harald simți primele picături de ploaie în timp ce feribotul acosta în capătul de nord al insulei. Trăsura-taxi a hotelului aștepta cuplul bine îmbrăcat. Pescarii fură întâmpinați de soția unuia dintre ei cu o căruță trasă de un cal. Harald hotărî să traverseze insula și să se îndrepte spre casă pe plajă, unde nisipul era tare – ba chiar fusese folosit cândva la probele de viteză pentru mașinile de curse.

La jumătatea distanței dintre debarcader și hotel rămase fără abur. Folosea rezervorul de benzină al motocicletei ca rezervă de apă, însă acum își dădu seama că nu era îndeajuns de mare. Își propuse să facă rost de o canistră și să îi găsească loc în ataș. Între timp avea nevoie de apă ca să ajungă acasă.

Nu vedea decât o singură casă și, din păcate, era a lui Axel Flemming. În ciuda rivalității dintre ele, cele două familii își vorbeau: toți membrii familiei Flemming veneau la biserică duminica și se așezau în primul rând. Mai mult decât atât, Axel era diacon. Cu toate acestea, lui Harald nu-i surâdea deloc ideea de a cere ajutorul dușmanilor săi tradiționali. Se gândi dacă să meargă pe jos jumătatea de kilometru care îl despărtea de casa următoare, apoi hotărî că aşa ceva ar fi fost o prostie. Oftând, o luă pe aleea lungă.

Renunță să bată la ușă și dădu ocol casei, îndreptându-se spre grăjduri. Văzu cu plăcere cum un angajat vâra Fordul în garaj.

– Salut, Gunnar, zise Harald. Îmi dai și mie puțină apă? Omul era prietenos.

– Ia-ți cătă vrei. E o cișmea în curte.

Harald găsi o căldare lângă cișmea și o umplu. Se întoarse la motocicletă și turnă apa în rezervor. Cu puțin noroc, poate că n-avea să dea ochii cu nici unul dintre membrii familiei. Dar, când duse căldarea înapoi, îl văzu pe Peter Flemming.

Un bărbat înalt, trufaș, de 30 de ani, într-un costum bine croit din tweed bej, Peter era fiul lui Axel. Înainte să se certe cele două familii, fusese prieten la toartă cu fratele lui Harald, Arne. În adolescență treceau drept mari frângători de inimi: Arne seducea fetele cu sărmul lui irezistibil, iar Peter cu atitudinea

lui distantă, sofisticată. Acum Peter locuia la Copenhaga, dar, presupuse Harald, venise ca să petreacă weekendul acasă.

Peter citea *Realitatea*. Ridică privirea și îl văzu pe Harald.

— Ce cauți aici?

— Salut, Peter, am venit după niște apă.

— Fițuica asta e a ta?

Harald își pipăi buzunarul și își dădu seama consternat că ziarul îi căzuse când se aplecase să ia căldarea.

Peter îi văzu gestul și îi înțelesе semnificația.

— Bineînțeles că e, zise el. Știi că ai putea face pușcărie doar fiindcă ai așa ceva?

Chestia cu pușcăria nu era deloc o vorbă goală: Peter lucra ca detectiv în cadrul poliției.

— Toată lumea citește ziarul ăsta în oraș, răspunse Harald.

Voa să pară sfidător, dar tot era puțin speriat: Peter era îndeajuns de meschin ca să-l aresteze.

— Aici nu e Copenhaga, declară Peter solemn.

Harald știa că Peter de-abia așteaptă să facă de rușine un Olufsen. Și totuși, ezita. Harald bănuia de ce.

— Te faci de râs dacă arestezi un elev pentru un lucru pe care jumătate din populație îl face pe față. Mai ales dacă se află că ai un dintre împotriva tatălui meu.

Se vedea că Peter șovăie între dorința de a-l umili pe Harald și teama de a nu se face de râs.

— Nimeni nu are dreptul să încalce legea, spuse el.

— Care lege — a noastră sau a nemților?

— Legea e lege.

Harald deveni mai sigur pe el. Peter nu ar fi bătut în retragere dacă ar fi vrut să-l aresteze.

— Spui asta doar fiindcă tatăl tău face o grămadă de bani distrându-i atât de bine pe naziști în hotelul lui.

Săgeata își atinse ținta. Hotelul avea mare succes la ofițerii germani care cheltuiau mult mai mulți bani decât danezii. Peter se înrosi de furie.

— În timp ce tatăl tău ține predici prin care agită masele! replică el.

Era adevărat: pastorul predicea împotriva naziștilor, tema lui predilectă fiind „Iisus a fost evreu“.

— Nu-și dă seama cât rău face dacă agită spiritele? continuă Peter.

— Cu siguranță. Întemeietorul religiei creștine era el însuși un fel de agitator.

— Nu-mi vorbi mie despre religie! Eu trebuie să mențin ordinea aici, pe pământ.

— La naiba cu ordinea, am fost invadăți! exclamă Harald, frustrarea pe care o simtea după seara ratată dând pe dinafără. Ce drept au naziștii să ne spună ce trebuie să facem? Ar trebui să scoatem în suturi din țară toată haita astă împuțită!

— Nu trebuie să-i urăști pe germani, sunt prietenii noștri, zise Peter cu un aer fățănic care îl scoase din peșeni pe Harald.

— Nu pe germani îi urăsc, nătărăule! Am veri în Germania.

Sora pastorului se căsătorise cu un dentist de succes din Hamburg, care obișnuia să vină în concediu pe insulă, în anii '20. Fiica lor, Monika, fusese prima fată pe care o sărutase Harald.

— Au suferit mai mult decât noi de pe urma naziștilor, adăugă Harald.

Unchiul Joachim era evreu și, cu toată că trecuse la creștinism și fusese botezat, devenind un membru de vază al bisericii, naziștii îi impuseseră să trateze numai evrei, aducându-l astfel la sapă de lemn. Cu un an în urmă fusese arestat pe motiv că ar fi tezaurizat obiecte de aur și trimis la o închisoare cu regim special, numită *Konzentrationslager*, în micul oraș bavarez Dachau.

— Oamenii își fac rău cu mâna lor, spuse Peter luându-și un aer plin de înțelepciune. Tatăl tău n-ar fi trebuit să-și lase sora să se mărite cu un evreu.

Apoi aruncă ziarul și se îndepărta.

La început Harald rămase prea surprins ca să mai poată replica. Se aplecă și luă ziarul de jos. Apoi strigă după Peter:

— Ai început și tu să vorbești ca un nazist!

Ignorându-l, Peter intră în bucătărie și trânti ușa.

Harald simți că ieșise învins din acest schimb de replici, fapt care îl înfurie peste măsură, fiindcă știa că ceea ce spusese Peter era strigător la cer.

Când se întoarse la motocicletă, ploua deja torențial; focul de sub boiler se stinsese.

Încercă să îl aprindă din nou. Mototoli ziarul ca să-i dea foc – avea o cutie de chibrituri bune în buzunar, dar nu adusese cu el și foalele pe care le folosise mai devreme ca să aprindă focul. După douăzeci de minute în care se chinui în zadar aplecat asupra focarului, cu apa șiroind pe el, se dădu bătut. Nu avea încotro, trebuia să meargă pe jos până acasă.

Își ridică gulerul hainei.

Împinse motocicleta cale de o jumătate de kilometru până la hotel și o lăsa în mica parcare de acolo, apoi o porni pe plajă. În perioada aceea, la trei săptămâni de la solstițiul de vară, serile scandinave țineau până la ora unsprezece; acum însă nori negri se îngărmădeau pe cer, iar ploaia torențială îngreuna și mai mult vizibilitatea. Harald își continuă drumul pe lângă dune, orientându-se după tăria nisipului de sub picioare și zgromotul mării din dreapta lui. Curând, hainele îi erau atât de îmbilate de apă, încât și dacă ar fi înnotat până acasă n-ar fi putut să se ude mai rău.

Era un Tânăr viguros, în plină formă, dar, două ore mai târziu, obosit, tremurând de frig și deprimat, văzu gardul de sărmă din jurul bazei germane și își dădu seama că va trebui să îi dea ocol cale de trei kilometri ca să ajungă la casa lui, aflată la doar câteva sute de metri mai sus.

Dacă ar fi ajuns în timpul refluxului, și-ar fi continuat drumul pe plajă, fiindcă, deși accesul pe întinderea de nisip era interzis, santinelele nu ar fi avut cum să-l vadă pe o asemenea vreme. Dar, cum nimerise în plin flux, apa ajungea până la gard. Se gândi să înoate pe ultima porțiune, dar renunță la idee imediat. Ca toți locuitorii acelei așezări de pescari, Harald privea marea cu prudență și respect, știind cât de periculos ar fi fost să înoate noaptea, pe o astfel de vreme, când era deja epuizat.

Dar gardul putea să-l sară.

Ploaia încetase și un colț de lună se arăta din când în când printre norii care alunecau pe cer, luminând nesigur peisajul mustind de apă. Harald vedea bine gardul înalt de trei metri, cu două șiruri de sărmă ghimpătă în partea de sus, un obstacol formidabil, dar nu și imposibil pentru un om hotărât, aflat într-o formă fizică excelentă. La vreo cincizeci de metri de mare, gardul se pierdea într-un crâng alcătuit din copaci pipernici și tușișuri care îl ascundeau privirilor. Pe-acolo trebuia să sară.

Știa ce se afla dincolo de gard. Vara trecută lucrasă pe șantiere. La yremea aceea nu se știa că va fi o bază militară. Constructorii, o firmă din Copenhaga, anunțaseră că au în plan un nou post al gărzii de coastă. Dacă ar fi spus adevărul, cu greu ar fi găsit mâna de lucru – Harald, cel puțin, nu ar fi lucrat pentru naziști. Apoi, după terminarea construcției și ridicarea gardului, toți danezii fuseseră trimiși acasă, în locul lor fiind aduși germani ca să amplaseze instalațiile. Harald cunoștea însă modul lor de dispunere. Vechea școală de navigație fusese renovată, iar de o parte și de alta apăruseră două clădiri noi, departe de plajă, astfel încât Tânărul putea traversa baza militară fără să se apropie de ele. În plus, mare parte din terenul de aici era acoperit de tușișuri pe după care se putea furia în voie. Trebuia doar să aibă grijă să nu dea nas în nas cu vreo patrulă.

Ajунse în crâng, escaladă gardul, având grija să nu se prindă în sărmă ghimpătă, și sări în partea cealaltă, aterizând ușor pe dunele umede de ploaie. Privi în jur, mijindu-și ochii, zăind numai siluetele vagi ale copacilor. Nu vedea clădirile, dar auzea undeva în depărtare muzică și câte un hohot de râs. Era sămbătă noaptea: poate că soldații stăteau la o bere, în timp ce ofițerii cinau la hotelul lui Axel Flemming.

Traversă baza, mergând cât de repede putea la lumina schimbătoare a lunii, ținându-se aproape de tufe, orientându-se după valurile din dreapta și frânturile de muzică din stânga. Trecu pe lângă o construcție înaltă și, în semiîntunericul din jur, o recunoscu: era turnul de pază, cu proiectorul de rigoare.